

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ Й ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ**

**ВИСВІТЛЕННЯ КОРОНАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ В УКРАЇНСЬКОМУ
ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ
(НА ПРИКЛАДІ ХЕРСОНСЬКИХ ЗМІ)**

Кваліфікаційна робота
на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: студентка ІV курсу 461 групи
деної форми навчання
Спеціальності 061 Журналістика
Освітньо-професійної програми
«Журналістика»

Іваненко Інна Петрівна

Керівник: кандидат філологічних наук, доцент,
Соломахін Андрій Федорович

Рецензент: редактор Інтернет-ресурсу Kherson.net.ua
Самборська В.В

Херсон – 2021

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Тема масових хвороб в науковому та історичному висвітленні	6
1.1 Висвітлення масових епідемій XIX століття: «іспанка», холера.....	6
1.2 Висвітлення теми COVID-19 в українських наукових та медійних організаціях.....	10
РОЗДІЛ 2. Характеристика висвітлення COVID-19 у херсонському мас-медійному просторі	14
2.1 Використання журналістських жанрів у висвітленні COVID-19 херсонськими ЗМІ.....	14
2.2 Висвітлення теми COVID-19 офіційними джерелами інформації для херсонських ЗМІ.....	17
ВИСНОВКИ	23
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	26
ДОДАТКИ	30

ВСТУП

Актуальність дослідження обумовлюється тим, що для сучасного журналіста висвітлення подій, пов'язаних з пандемією є новим досвідом. Адже інформування про коронавірусну інфекцію у світових масштабах та в умовах пандемії поняття малодосліджене. На плечі журналістів лягла відповідальність в інформуванні суспільства про поширення інфекції, ускладнення, мутації, летальні випадки та інше.

Медійники мають з особливою увагою готувати свої матеріали аби не сіяти паніку серед мас, але і добитися бажаних переглядів свого інформаційного продукту. Більшість медіавидань висвітлювала цю специфічну тему спираючись на особисте бачення подачі матеріалу автором. Адже досвіду писання на глобальні теми, які зачіпають всю аудиторію в цілому, особливо для регіональних представників ЗМІ, недостатньо.

Саме тому формувалися різні варіанти висвітлення епідемії, адже коронавірус і на початку поширення хвороби, і на цей час є однією з найпопулярніших, найчитабельніших, найзатребованіших тем. Цю тему за рейтингами можна прирівняти з щоденною сенсацією. Тим більше, що всі видання, від всесвітніх до регіональних, прийняли завдання кожного дня, а деякі і декілька разів на день видавати інформацію про поширення COVID-19.

Окремі аспекти висвітлення коронавірусної хвороби та навіть своєрідні правила для журналістів розробляли такі медійні організації як «Детектор Медіа», «Інститут Демократії ім. Пилипа Орлика», «Media Development Foundation», «Донецький Інститут Інформації», «Національна асоціація медіа та Internews Network». Але специфіка висвітлення саме коронавірусу, як найзатребуванішої теми у читача є актуальною темою наукового дослідження на цей час.

Метою роботи є дослідити специфіку висвітлення коронавірусної хвороби на медіа-платформах херсонських ЗМІ, подачу інформації авторами, визначити жанри журналістики, використані для висвітлення цієї теми.

Для досягнення поставленої мети передбачено розв'язання наступних **завдань**:

- а) дослідження в історичному контексті висвітлення масових подій у медіа, в тому числі і пандемій.
- б) дослідження тенденції висвітлення коронавірусної хвороби в українських медійних організаціях;
- в) вивчення особливостей публікацій, використане жанрове різноманіття висвітлення коронавірусної тематики в херсонському медійному просторі.
- г) з'ясування жанрових ліній та джерел інформації, які використовували журналісти для висвітлення коронавірусної теми в херсонському мас медійному просторі;
- г) зробити відповідні висновки щодо виконаної роботи.

Об'єктом дослідження є медійний простір херсонських засобів масової інформації.

Предмет – публікації херсонських засобів масової інформації, що стосуються коронавірусної інфекції.

Основними методами дослідження були:

- а) теоретичний аналіз літератури всеукраїнських мас медійних організацій та закладів освіти (для урахування наукового бачення висвітлення корона вірусної інфекції журналістами);
- б) описовий і метод спостереження (для характеристики передумов висвітлення і власне висвітлення тематики коронавірусної інфекції у медійному просторі Херсонщини);
- в) метод контент-аналізу (для з'ясування жанрового наповнення засобів масової інформації Херсонщини щодо тематики корона вірусної інфекції)

г) метод узагальнення, систематизації (для упорядкування зроблених висновків щодо специфіки висвітлення коронавірусної інфекції в мас медійному просторі херсонських ЗМІ).

Джерелами фактичного матеріалу слугувало наповнення інтернет-видань «Улюблений Херсон», «Херсон Newscity», «Перший Регіональний», «Мост», «Херсонщина за день». Відеоматеріали офіційного сайту регіонального суспільного мовника «UA:Херсон», офіційний сайт телерадіокомпанії «ВТВ плюс», офіційний сайт Херсонської обласної державної адміністрації, офіційний сайт Херсонської обласної ради, офіційний сайт Херсонської міської ради, офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що в ній вперше комплексно проаналізовано специфіку висвітлення теми коронавірусу на сторінках херсонських ЗМІ.

Практичне значення: роботу можна буде використовувати під час підготовки практичних та семінарських занять та читанні курсів і спецкурсів журналістського спрямування («Журналістський фах», «Журналістикознавство», «Соціальні комунікації», «Газетно-журнальні жанри» та курсових робіт.

Структура дослідження. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновку, списку використаних джерел (21 найменування).

РОЗДІЛ 1

ВИСВІТЛЕННЯ ТЕМИ МАСОВИХ ХВОРОБ, ЯКІ ЗАЧЕПИЛИ УКРАЇНУ, В ІСТОРИЧНОМУ ТА НАУКОВОМУ КОНТЕКСТІ

1.1 Висвітлення масових епідемій ХІХ століття: «іспанка», холера

За всю історію людства так званих пандемій, які б зачепили населення всіх континентів було небагато. Але незмінним залишається те, що вони відібрали життя сотні мільйонів людей по всьому світу.

Відбиток на історію всього населення Землі в 19 столітті наклало захворювання, яке має назву – холера. «Холера призводить до ураження кишківника, діареї, нудоти та зневоднення організму» [4].

На той час масову хворобу спричинив рівень гігієни суспільства, відсутність каналізації та очищення води. Холера почала поширюватися з Індії, з завоженої долини Гангу, а поширюватися поза межами Індії захворювання почало ще з 1817 року.

За одне століття чотири хвилі пандемії «холера» зачепили Європу, у тому числі і забрали життя тисячі українців. Всього «холерних» хвиль було п'ять. Коли науковці виявили проблему холери, що це стосується саме відсутності каналізацій, та очищення води, влада спочатку у подібну версію не повірила [16].

Однак, коли жертв пандемії ставало все більше і більше, у великих містах почали ладнати каналізації та стоки води. Тоді пандемія почала відступати, але з'являлася час від часу у районах, де каналізацію не провели. Після того видання газети «The Times» дуже влучно назвало холеру "найкращим санітарним реформатором" [4].

Оскільки холера набирала обертів і в Україні, органи охорони здоров'я та місцевого самоврядування провели низку заходів, з метою попередження поширення інфекційних захворювань. А засоби масової інформації не могли не закарбувати таку подію на сторінках своїх видань, не зважаючи на те, що

медіа в Україні не були настільки розвиненими на той час, як у країнах Європи.

Що стосувалося висвітлення пандемії того часу, то місцева преса на самперед друкувала статті профілактичного характеру. *«Такими, наприклад, були дописи земських лікарів П. Граціанова «В очікуванні холери», І. Липи «Холера», ряд анонімних – «Епідемія і санітарія», «Холера в Харкові» та ін. Міські управи Харкова, Києва, Одеси організували публічне читання лекцій. Відповідну роботу провели також земства. Так, 31 липня 1918 р. Київська губерньська земська управа направила до МНЗтаДО прохання, щоб «...з боку Української та німецької влади не було перешкод у справі проведення під керівництвом губерньського земства дільничними та санітарними лікарями “читанок” серед населення». 1 серпня 1918 р. за підписом начальника санітарно-епідемічного відділу санітарного департаменту І. Ільницького до управи надійшла відповідь, в якій висловлювалось запевнення у сприянні протиепідемічним заходам земства» [7].*

«У жовтні 1918 р. група лікарів з Одеси організувала видавництво «Гігієна», метою якого було поширення серед широкого громадського загалу санітарно-гігієнічних знань про інфекційні захворювання та епідемії. Ними, якраз, і була видана для жителів міста листівка про холеру, підготовлені брошури «Про черевний тиф», «Про сипний тиф», «Про «іспанську» хворобу», «Про сифіліс»[7].

Далі пандемія «іспанки», яка, як і коронавірус, охопила весь світ, окрім декількох малонаселених островів, припадає на період 1918-1920 роки. Як пишуть деякі джерела, іспанкою переохворів кожен третій мешканець земної кулі. Зазначається, що до України хвороба «прийшла» разом з німцями. Іспанка ширилася швидко, та вже в 1918 році перші випадки захворювання виявили в Одесі та на Херсонщині.

Влада, як у країнах Європи так і в Україні, не поспішала розповсюджувати інформацію про хворобу. Хвороба спочатку почала ширитися Іспанією та швидко перекинулася на інші країни. Так, першими

хто наважився на публікацію матеріалів про нове захворювання були іспанські журналісти, які дали назву хвороби «іспанка».

Інші ж країни-учасниці Першої світової війни до останнього не давали розголосу ситуації з пандемією, аби зберегти свою репутацію. Вони піддавали засоби масової інформації жорсткій цензурі і не пропускали матеріали про захворювання іспанки. В зоні ризику опинилися люди віком від 18 до 50 років. Найбільша смертність припала на людей від 20 до 30 років. За підрахунками число втрат від цієї пандемії значно більше ніж тих, хто загинув під час Першої світової війни.

Наприклад, Швейцарія, країна, яка спочатку не інформувала людей про небезпечну хворобу, невдовзі змінила тактику. Швейцарські засоби масової комунікації мусили щодня нагадувати населенню про обов'язкову дезінфекцію, в тому числі особистих речей і телефонів та особисту гігієну [19].

Коли в Україні хвороба почала зазнавати значного поширення тодішня влада країни вирішила зібрати міністерську нараду, куди були запрошені лікарі та професори медицини. Саме на цій нараді у вересні 1918 року було вирішено поширювати відомості про іспанку через засоби масової інформації та спеціальну літературу.

На той час, здебільшого, відповідальність за поширення інформації про іспанку взяли на себе медичні журнали. Так, завідувач кафедри патологічної анатомії Одеського медичного університету ім. І.Мечникова, писав у четвертому числі «Медико-санітарного збірника» за 1918 рік:

«Пандемія грипу з надзвичайною силою в Одесі розвинулася наприкінці літа 1918 року. Перші випадки смерті були зареєстровані наприкінці серпня. Протягом вересня кількість зростала і в перших числах жовтня сягнула максимальної позначки: 11 чоловік на день. Згодом смертність почала швидко зменшуватися, але в листопаді, з початком холодної погоди, кількість смертей знову децю зросла. За чотири місяці в лікарні померла 271 людина, всі – від пневмонії. В усіх випадках розтинів були виявлені запальні

зміни, що мали особливий, типовий для пандемії 1918 року характер геморагічної бронхопневмонії. Жодна епідемія в Одесі за останній час: ні холера, ні чума, ні висипний тиф, ні віспа не забрали за такий короткий проміжок часу стільки жертв...» [19].

«Одеський медичний журнал» в той час писав:

«У 1918-1919 роках Одеса переживала дві великих біди: жорстоку громадянську війну і не менш жорстоку епідемію «іспанського грипу». Населення було дезорганізоване. Санітарне бюро при Міській управі виявилось абсолютно безпорадним у боротьбі з епідемією...» [19].

А журналісти видання «Одеський листок» повідомляли, про безпосереднє спілкування з лікарями, де останні розповідали про несподівані ускладнення в організмі під час перебігу хвороби. Головними текстами видань українських засобів масової інформації стали публікації лікарів про симптоми, засоби запобігання та боротьби з цією хворобою.

«Губернські та повітові видання були заповнені застережними матеріалами. 2 жовтня 1918 р. спеціальне інтерв'ю про причини появи «іспанки», її симптоми та засоби профілактики кореспонденту газети «Відродження» дав В. Любинський. Інтерв'ю аналогічного спрямування з харківським професором С. Якушевичем було оприлюднене в газеті «Утро» містечка Куп'янськ Харківської губернії від 5 жовтня 1918 р.

Серед популярних публікацій були статті катеринославського лікаря А. Бартиминського «Іспанська хвороба», уманського Ю. Крамаренка «Про іспанську хворобу», одеського І. Луценка «Гишпанка», ряд редакторських статей «Испанская болезнь» («Одесские новости», 1918 г., 29 сентября), «Спанский грипп» (Харків, «Друг народа», 1918, 19 октября), «Испанка» («Лохвицьке слово», 1918, 4 жовтня) та багато інших» [7].

Зараз про перебіг хвороби «іспанка» здебільшого можна прочитати в місцевих архівах, а також про неї знято чимало фільмів, як з елементами фантастики так і документальних, написані романи, оповідання, оцифровані

записки про захворювання від тодішніх лікарів, безпосередньо спостерігавших за перебігом хвороби [6].

1.2 Висвітлення теми COVID-19 в українських наукових та медійних організаціях.

Пандемія – тема, що в наш час стала найрейтинговішою по переглядам, але водночас вона найбільш потребує підготовки журналіста – автора матеріалу до публікації тексту. А саме – ретельно перевірити подані цифри про кількість нових випадків захворювання, смертність, поширення, максимально уникати власної суб'єктивної думки, емоційної лексики та всього того, що може ввести споживача інформації в оману і «зіграти» на його емоціях та посіяти паніку в суспільстві.

Саме для цього багато медійних організацій почали створювати проекти, вебінари, тренінги для працівників засобів масової інформації, де публікують певні рекомендації на допомогу медіа для висвітлення коронавірусної хвороби. Мова йде про декілька організацій:

1. Громадська організація «Детектор медіа». Вона існує з 2004 року та ставить перед собою мету – покращити якість медійного простору в Україні, медіаграмотність суспільства та протидія дезінформації в медіа.
2. «Інститут масової інформації». Він ставить перед собою мету підвищення медіаграмотності населення, і водночас правовий та юридичний захист журналістів.

Також розробляють методику та поради інформування суспільства журналістами про поширення коронавірусної хвороби Інститут Демократії ім. Пилипа Орлика, Media Development Foundation, Донецький Інститут Інформації, Національна асоціація медіа та Internews Network.

Ці організації створили спеціальний онлайн-ресурс для журналістів під назвою «Антиковід. Гід для медівників». Там опублікована інформація поділена на три блоки. В першому блоці розміщено 28 порад медійникам як висвітлювати пандемію. Теми порад різні, а ресурс постійно доповнюється

новою інформацією, починаючи від поради як знизити емоційність і суб'єктивність в матеріалі, закінчуючи тим, як писати про смерть.

Другий блок присвячений інформації як самому журналісту захистити себе від інфекції, як в моральному плані боротися з тиском карантину, можливими звільненнями, попередити виникнення тривожного стану і тому подібне.

Третій блок містить юридичні поради для журналістів щодо роботи під час надзвичайних ситуацій. Наприклад: як розмежувати лікарську таємницю та свободу слова, обмеження роботи журналіста під час карантину, правові роз'яснення щодо дозволів роботи журналістів у зв'язку із службовою необхідністю, трудові права та соціальній захист працівників медіа [13].

На допомогу журналістам з усього світу Міжнародна мережа журналістів склала список порад щодо висвітлення ситуації з COVID-19. «International Journalists' Network» визначила 10 своєрідних правил для журналістів, які можуть допомогти працівникам медіа створити «безпечний» але цікавий текст про коронавірус.

Перше і одне з важливих рекомендацій, яка стосується надзвичайної ситуації пов'язаної з коронавірусом – це обов'язкова присутність журналіста на місці події, безпосереднє ознайомлення з ситуацією, спілкування з людьми-очевидцями, правильно підібрані фотографії, а потім виготовлення матеріалу, який відповідає зібраній інформації. Якщо журналіст не мав можливості бути присутнім на місці події, то в його обов'язки входить повне ознайомлення з ситуацією, вивчення підібраних фотографій, аби не вводити свого читача чи глядача в оману, і не поширювати відчуття паніки. Наприклад, на початку пандемії журналісти підхопили фотографію з Інтернету, де померлий чоловік лежить на одній з вулиць Китаю, а повз нього йдуть люди, і публікували її, розповідаючи, що чоловік помер, причина смерті коронавірус. Хоча у медійників не було жодного доказу.

Другою не менш важливою рекомендацією є зосередження уваги журналіста на висвітлення події, ситуації, а не на їх аналізі. Журналіст має пам'ятати, що якою б важливою не була власна думка та аналіз, але в публікаціях такого роду важливішими є дані експертів, факти, та статистика.

Третьою порадою журналістам є ретельно слідкувати за своїми заголовками до матеріалу. А саме – в гонитві за переглядами не варто жертвувати фактами і вводити в оману читачів.

Четвертим твердженням Міжнародної мережі є пам'ятати про те, що не всі дані можуть бути достовірними. А також дані за десяту годину ранку за годину можуть змінитися і вже будуть неточними.

П'ятою рекомендацією є головний обов'язок журналіста – спілкування з людьми. Для висвітлення коронавірусної хвороби це можуть бути самі хворі, які успішно поборили хворобу, родичі хворих, лікарі, лікарі, які захворіли, родичі лікарів і тому подібне. В умовах карантину спілкування між журналістом та реципієнтом також змінилися. Його можна і відтепер бажано здійснювати в режимі онлайн на таких платформах як «ZOOM», «Google Meet», «Skype» та інших. Також спілкування можна вести з представниками фармакологічних компаній, представниками влади і т.п. Це дасть змогу журналісту скласти реальну картину дійсності і краще її передати споживачу інформації.

Важливою порадою є уникати расистських висловлювань. Оскільки люди можуть бути налякані хворобою, знаходяться в стані неповної поінформованості. Не маючи вакцини від цього захворювання, вони здатні до не зовсім виважених вчинків по відношенню до хворих коронавірусом та їх родичів. Це можна спостерігати на прикладі ситуації в селі Нові Санжари, коли люди не хотіли пускати, прибулих з-за кордону, українців провести самоізоляцію у будівлі у себе в селищі. Також краще не використовувати в матеріалі географічні посилання хворих.

Сьома порада ґрунтується на обов'язковому спілкуванні журналіста з експертами. Працівнику медіа потрібно дізнатися, в якій галузі

спеціалізується той чи інший експерт, та дізнатися його думку, припущення. Але в будь-якому разі розуміти, що це всього лише припущення, тому обов'язково дізнаватися на яких фактах ґрунтуються ці припущення.

Восьма порада журналістам не нехтувати історіями, які на перший погляд можуть бути нецікавими. Адже з маленьких деталей-пазлів складається велика картина ситуації.

Дев'ята порада стосується самого журналіста та його морального стану. Гонитва за першість в опублікуванні матеріалу ніколи не доводить до логічного завершення. По-перше, потрібно давати собі перепочити хоча б 24 години, та набратися нового ентузіазму. Адже робота з темою пандемії може поширити відчуття тривоги у працівників різних сфер ЗМІ.

Десята порада стосується майбутнього, а саме завершення кризи карантину і пандемії. У кожної історії є властивість закінчуватися, і у пандемії також. Але це не означає, що про неї слід закінчувати писати. Після завершення пандемії варто зробити аналіз як суспільство впоралося з ситуацією, як діяла влада, та багато інших тем які логічно можуть завершити цю історію [14].

РОЗДІЛ 2

ХАРАКТЕРИСТИКА ВИСВІТЛЕННЯ COVID-19 У ХЕРСОНСЬКОМУ МАС-МЕДІЙНОМУ ПРОСТОРИ

2.1 Використання журналістських жанрів у висвітленні COVID-19 херсонськими ЗМІ

Можна відзначити, що херсонські ЗМІ професійно підійшли до висвітлення коронавірусної хвороби у регіоні з дотриманням усіх журналістських стандартів. Наприклад, інтернет-ресурс «Улюблений Херсон» почав публікувати свої матеріали з перших днів поширення COVID-19 на Херсонщині.

Матеріали виходили зранку відразу з посиланням на офіційну інформацію міністерства охорони здоров'я України. Оскільки в текстах автором максимально уникалася суб'єктивна думка жанром, обраним для висвітлення такої теми, видання обрало інформаційний жанр - хроніка.

В такому режимі висвітлення коронавірусу видання працює і надалі, тільки згодом редакція розміщує матеріал-хроніку ще і в кінці новинної стрічки дня.

Також видання публікує і тверді замітки про поширення коронавірусу на рівні країни, з інформацією, яка може зацікавити жителів Херсонщини. Наприклад, матеріал про те, що президент Зеленський захворів на цю хворобу, але знаходиться в задовільному стані. Матеріал також поданий з посиланнями на офіційне джерел - Офіс президента України.

Урізноманітнювали херсонські редакції своє подання теми COVID-19 у більшій мірі м'якими замітками. Наприклад, видання «Перший Регільний» публікувало м'які замітки на теми: *«На Херсонщині штрафуватимуть людей без масок у громадських місцях», «На Херсонщині найменший показник заповненості лікарень», «Через COVID-19 пішов з життя заслужений журналіст України з Херсона Анатолій Кушко», «Головний лікар Херсонщини поборов коронавірус»*. [8]

Інтернет-видання «Херсон Newscity» випускає новини про COVID-19 тільки зранку після випуску статистики міністерства охорони здоров'я: *«В Херсонской области зафиксировали 19 новых случаев заболевания COVID-19»*, *«На Херсонщине зафиксировали 28 новых случаев заражения коронавирусом — карта распространения заболевания»*, *«В Херсонской области зафиксировали 20 выздоровлений от COVID-19»*. [9]

Херсонські журналісти у висвітленні коронавірусної інфекції не зупинялися лише на поданні інформації у текстовому форматі. Серед публікацій мали місце також і фоторепортажі. Наприклад, видання «Улюблений Херсон» опублікувало фоторепортаж, інформаційним приводом котрого було придбання 25-ти апаратів штучного вентилявання легень для херсонських лікарень. Оскільки 15 з них встановили в херсонській інфекційній лікарні, журналісти на власні очі вирішили переконатися у поданій інформації і подали матеріал у вигляді фоторепортажу з лікарні.

Медіа Херсона у висвітленні теми коронавірусу виходили за рамки інформаційних жанрів журналістики, переходячи до аналітичних жанрів. Так, автори видань зачіпали та аналізували теми доречності дій влади, щодо протидії коронавірусної інфекції в аналітичних статтях.

Херсонське видання «Гривна» публікує статтю під назвою *«Дезинфекция улиц и дорог – эдакий театр абсурда?»*. В ній журналіст розглядає проблематику дезінфекції доріг, зупинок, транспорту, вулиць і під'їздів житлових будинків у Херсоні. Автор показує точку зору жителів міста, про те, що дезінфекція ведеться з березня 2020 року, а люди все більше і більше хворіють на COVID-19. Автор роздумує над тим, чи потрібна взагалі вулична стерилізація, спираючи свої думки на факт, що міністерство охорони здоров'я не давало чітких зобов'язань місцевій владі на проведення і доцільність подібної дезінфекції. Журналіст зазначає також суму скільки витратили та ще планують витратити з міського бюджету на вуличну дезінфекцію – 470 тисяч гривень та 500 тисяч гривень відповідно. [22]

Видання «Улюблений Херсон» публікує статтю *«Что будет с бизнесом Херсона на фоне нового локдауна»*. Журналіст порушив серйозну тему стану сфери бізнесу при повторному зупиненні функціонування цієї галузі на певний час на користь карантину. Автор проаналізував питання чи буде закриватися бізнес, якщо і буде, то як може пройти друга хвиля карантину, з якими збитками. Журналіст поцікавився думкою представника херсонського бізнесу та зробив свої логічні висновки.[14]

Траплялися і серед матеріалів з висвітлення коронавірусної інфекції тексти, подані у жанрі огляду. Так, на сайті телерадіокомпанії «Херсон плюс» опублікований огляд діяльності під час карантину Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру імені Миколи Куліша.

В огляді представлені послідовні дії театру в умовах карантину. Журналіст розповів про три масштабні проекти театру, які відбулись «просто неба», те як працівники театру створили і провели в Олешківському лісі на базі зеленого туризму симфонію «Музика лісу», не оминув автор подію 28 червня. Театр імені Миколи Куліша продемонстрував глядачам чергову дивовижну локацію на природі – Станіславські гори. Акустичний концерт «просто неба» приурочили до святкування Дня Конституції України.

Регіональний суспільний мовник «UA:Херсон» протягом всього періоду карантину публікував сюжети пов'язані з тематикою коронавірусу, журналісти дізнавалися думки і лікарів, і влади, і представників бізнесу, що давало можливість глядачу скласти для себе картину дійсності: *«Перепрофільована лікарня у Херсоні: що показали перші дні роботи із хворими на COVID-19»*, *«Карантин вихідного дня: що думають херсонські працівники торгівлі»*. [18]

Для багатьох херсонських засобів масової інформації саме сайт обласної державної адміністрації став головним джерелом написання своїх матеріалів, зокрема для інтернет-ресурсу «Мост» та інших.

Варто відзначити і те, що журналісти оперативно реагували на інформацію, яка ширилася соціальними мережами чи в інтернеті, щодо теми

коронавірусної інфекції та за потреби публікували спростування. Наприклад, сайт «Мост» опублікував матеріал-спростування, в якому надав інформацію, що насправді у лікарнях Нової Каховки насправді вистачає кисню.

2.2 Висвітлення теми COVID-19 офіційними джерелами інформації для херсонських ЗМІ

Коронавірус вніс свої корективи також і в професійну сферу діяльності журналіста. Більшість журналістів під час карантину перейшли на дистанційний режим роботи, що обумовило спілкування з колегами, експертами, героями матеріалів, іншими людьми через Інтернет, телефон та інше. Змінилась кількість відряджень, іноземних поїздок. Є і речі, які стали неможливі під час карантину – робочі зйомки по місту, в громадському транспорті та в адміністративних будівлях.

Проте медіа, суспільство та представники різних професій, комунікуючих з журналістами, швидко пристосувалися до нових реалій. Наприклад, засідання, наради, брифінги міських та обласних рад перейшли на різні онлайн-платформи в загальний доступ. Документообіг, інформаційні запити та відповіді на них журналістам все частіше надавали на електронну пошту.

В сфері ЗМІ з'явилося декілька міжнародних спільнот та об'єднань, де журналісти можуть консультуватися, контактувати, знайти підтримку або допомогу у колег з інших регіонів або країн. Наприклад, такі об'єднання як «International Consortium of Investigative Journalists», «International Center for Journalists», OCCRP, ARENA, HOSTWRITER.

Як показує практика, під час пандемії журналістські матеріали готуються довше. Якщо для тексту чи відео потрібен коментар тієї чи іншої людини, в реальному житті, безпосередньо, працівник медіа може зафільмувати відмову від дачі коментаря. В той час, коли під час пандемії об'єкт може просто не брати слухавку. В такому випадку складно довести саме відмову журналісту в ненаданні інформації.

З початку поширення коронавірусної хвороби в Україні прес-центр міністерства охорони здоров'я зреагував якомога швидше. Після того, як у суспільстві почала наростати паніка, а у великих містах ширилися випадки захворювання на COVID-19 Міністерство охорони здоров'я на своєму офіційному сайті почало публікувати ймовірні симптоми захворювання, рекомендації для громадян для протидії захворювання, новини від головного санітарного лікаря країни, зокрема саме з сайту МОЗ херсонські ЗМІ почали поширювати перші заходи з протидії поширення захворювання.

Через деякий час Міністерство охорони здоров'я кожного ранку з 9:00 до 10:00 публікує звіт, де подає дані з кількістю випадків захворювань коронавірусом по кожній області окремо. МОЗ надає інформацію щодо кількості захворювань в цілому за весь час виявлення коронавірусу в Україні та в цілому за добу, скільки одужало та кількість летальних випадків. Згодом до цього переліку додалися відомості про кількість здійснених ПЛР-тестувань за весь час пандемії, окремо виділено кількість методом ПЛР та методом ІФА. Також визначається 5 областей, в яких показні кількості захворювання найбільшій.

Чимало херсонських ЗМІ публікували свої матеріали про коронавірус та щодо поширення його на Херсонщині відразу після опублікування повідомлення від МОЗ, з посиланням на джерело. Це такі ресурси як «Улюблений Херсон», «Херсон Newscity», «Перший Регіональний» та інші.

Згодом, українські і, власне, херсонські засоби масової інформації зреагували досить професійно, почали інформувати громадян, що найдостовірніша інформація на сайті МОЗ і довіряти потрібно саме цьому джерелу інформації. В свою чергу МОЗ створило канали комунікацій з суспільством у таких соціальних мережах як Viber, Telegram, Facebook, де на каналі «Коронавірус_інфо» швидко до людей доносили інформацію про поширення захворювання. До того ж в соціальній мережі Telegram з'явився канал «Психологічна підтримка». Його створили з метою підтримки громадян, які морально не витримували натиску інформації про пандемію,

карантин, звільнення і подібні ситуації, пов'язані з пандемією. Цей канал і досі працює в активному режимі, тільки вже розширюючи свою комунікацію на різні теми, наприклад, осіння депресія і т.п.

І от тоді висвітлення теми коронавірусної хвороби в українських та, зокрема, херсонських засобах масової комунікації стало більш упорядкованим. Саме для херсонських журналістів одними із офіційних джерел інформації про коронавірус стали сайт Херсонської обласної ради, де подавали дані про кількість захворювань COVID-19, смертність, по Херсонській області. Там подавалася найповніша інформація у вигляді тексту, статистики та інфографіки.

Другим офіційним джерелом для медіа у Херсоні є сайт Херсонської міської ради, де подані дані про захворювання COVID-19 в самому місті. Там матеріали подані здебільшого одним реченням з інформацією про кількість нових випадків захворювань та побажанням здоров'я містянам.

На сайті Херсонської обласної державної адміністрації подана вичерпна інформація по хворобі коронавірусу саме по херсонській області. А саме – дані про кількість проведених ПЛР-тестів за добу, та кількість проведених досліджень методом ІФА на виявлення COVID-19. Далі описують загальну кількість нових лабораторно підтверджених випадків захворювання. Цю кількість деталізують на випадки зафіксовані у дітей та лікарів.

Потім подані випадки по кількості захворювань по кожному району Херсонської області. Далі зазначено скільки осіб із захворюванням знаходяться вдома на самоізоляції під щоденним медико-санітарним наглядом, та скільки осіб було госпіталізовано до медичних закладів. У повідомленні подана також інформація про кожен летальний випадок від коронавірусу із зазначенням таких факторів: стать, вік, місце проживання. Далі автор надає інформацію про кількість нових одужань. Потім йде зріз інформації про захворювання коронавірусом за весь час пандемії.

Також обласній адміністрації кожного дня звітують 11 лікарень, які рішенням ТЕБ та НС затверджені для надання медичної дороги хворим на

коронавірус першої хвилі. Тому наводиться достовірна інформація скільки в кожній із лікарень перебуває осіб з коронавірусом, та скільки це становить у відсотковому відношенні від загальної кількості виділених ліжок для хворих такого типу:

«Обласна інфекційна лікарня потужністю 141 ліжко-місце, на лікуванні перебуває 83 осіб, що становить 58,9% зайнятих ліжок.

ЦМЛ м. Нова Каховка потужністю 150 ліжко-міць, на лікуванні перебуває 31 осіб, що становить 20,7% зайнятих ліжок.

Каховська ЦРЛ потужністю 100 ліжко-міць, на лікуванні перебуває 26 осіб, що становить 26% зайнятих ліжок.

Генічеська ЦРЛ потужністю 110 ліжко-міць, на лікуванні перебуває 10 осіб, що становить 9,1 % зайнятих ліжок» [10].

У кінці матеріалу подані головні рекомендації міністерства охорони здоров'я щодо протидії поширення коронавірусної хвороби. Весь матеріал супроводжується заголовним фото, яке є інфографікою щодо поширення COVID-19 в області.

Спочатку декілька разів на тиждень на сайті Херсонської обласної державної адміністрації з'являються статті про брифінг голови області чи його заступників щодо заходів з протидії поширенню коронавірусної інфекції в області. Згодом перші обличчя області кожного дня проводили онлайн-брифінги, в яких оголошували ситуацію з корона вірусом в області, і висвітлювали дії влади щодо протидії поширенню інфекції. Зазвичай з цих брифінгів херсонські засоби масової інформації беруть основну інформацію та інформаційні приводи.

Також на сайті з'явилася постійна рубрика під назвою «Популярні питання про COVID-19».

Виходить матеріал в цій рубриці один раз на тиждень. Там журналіст спілкується з докторами медичних наук, професорами медицини або практикуючими лікарями на актуальні питання про коронавірус. Наприклад,

чи страшна коронавірусна хвороба для представників молоді, а також чи зможуть захистити від коронавірусу цибуля, часник та алкогольні напої.

Подається матеріал у формі невеликої преамбули, де повідомляється читачу про лікаря, який дає коментар з приводу певного питання та сама відповідь працівника медичної галузі у вигляді відео:

«Інфекціоніст, доктор медичних наук Ольга Голубовська пояснила, чи захищає від коронавірусу цибуля, часник та алкоголь, та розповіла, який вплив на організм дійсно мають фітонциди. Детальніше - у відео.» [13]

Саме цей сайт є основним джерелом інформації для херсонських засобів масової інформації. Далі джерелом інформаційних приводів щодо COVID-19 у ЗМІ є сайт Херсонської міської ради. Однак, інформація про коронавірусне захворювання там подається з непостійною періодичністю і журналістам там може не завжди вистачати інформації. Зокрема там подається короткий зріз інформації за добу або декілька днів про кількість випадків захворювання, якими підрозділами ГУ ДСНС України у Херсонській області здійснено дезінфекцію під'їздів житлових будинків, прибудинкових територій індивідуальних житлових будинків та загальна рекомендація по запобіганню поширення вірусу:

«За інформацією управління охорони здоров'я міської ради, з 27 по 29 листопада зафіксовано 304 офіційно підтверджених випадків COVID-19. 140 осіб одужало, 8 осіб померло.

Усього по місту зафіксовано 5479 офіційно підтверджених випадків захворювання на коронавірусну хворобу. З числа захворілих одужало 2328 осіб, померло 111 осіб, залишаються інфікованими 3040 осіб.

Аварійно-рятувальним загоном спеціального призначення та державними пожежно-рятувальними частинами 10, 14, 20 ГУ ДСНС України у Херсонській області здійснено дезінфекцію під'їздів житлових будинків та прибудинкових території індивідуальних житлових будинків.

Закликаємо херсонців не нехтувати масками. Бережіть себе та своїх близьких» [10].

Херсонські журналісти досить професійно поставились до висвітлення теми коронавірусу, з дотриманням стандартів та етики працівників медіа. Більшість матеріалів висвітлювались цікаво за допомогою жанрового різноманіття та аудіовізульних засобів.

ВИСНОВКИ

За всю історію людства так званих пандемій, які б зачепили населення всіх континентів було небагато. Але незмінним залишається те, що вони відібрали життя сотні мільйонів людей по всьому світу. Відбиток на історію всього населення Землі в 19 столітті наклали захворювання, яке має назву – холера. На той час масову хворобу спричинив рівень гігієни суспільства, відсутність каналізації та очищення води.

Далі пандемія «іспанки», яка, як і коронавірус, охопила весь світ, окрім декількох малонаселених островів, припадає на період 1918-1920 роки. Як пишуть деякі джерела, іспанкою перехворів кожен третій мешканець земної кулі. Зазначається, що до України хвороба «прийшла» разом з німцями. Іспанка ширилася швидко, та вже в 1918 році перші випадки захворювання виявили в Одесі та на Херсонщині.

А коронавірус вніс свої корективи в професійну сферу діяльності журналіста. Більшість журналістів під час карантину перейшли на дистанційний режим роботи, що обумовило спілкування з колегами, експертами, героями матеріалів, іншими людьми через Інтернет, телефон та інше. Змінилась кількість відряджень, іноземних поїздок. Є і речі, які стали неможливі під час карантину.

Як показує практика, під час пандемії журналістські матеріали готуються довше. Якщо для тексту чи відео потрібен коментар тієї чи іншої людини, в реальному житті, безпосередньо, працівник медіа може зафільмувати відмову від дачі коментаря. В той час, коли під час пандемії об'єкт може просто не брати слухавку. В такому випадку складно довести саме відмову журналісту в ненаданні інформації.

Основою матеріалів херсонських журналістів щодо поширення коронавірусної інфекції стали не чутки і гонитва за сенсаціями, а офіційні джерела. Такі як міністерство охорони здоров'я України, сайти Херсонської

обласної державної адміністрації, Херсонської міської ради, коментарі лікарів-практиків та докторів медичних наук.

Українські і власне херсонські засоби масової інформації зреагували досить професійно, почали інформувати громадян, що найдостовірніша інформація на сайті МОЗ і довіряти потрібно саме цьому джерелу інформації. у свою чергу МОЗ створило канали комунікацій з суспільством у таких соціальних мережах як Viber, Telegram, Facebook, де на каналі «Коронавірус_інфо» швидко до людей доносили інформацію про поширення захворювання. До того ж в соціальній мережі Telegram з'явився канал «Психологічна підтримка». Його створили з метою підтримки громадян, які морально не витримували натиску інформації про пандемію, карантин, звільнення і подібні ситуацій, пов'язані з пандемією. Цей канал і досі працює в активному режимі, тільки вже розширюючи свою комунікацію на різні теми, наприклад, осіння депресія і т.п.

Саме тоді висвітлення теми коронавірусної хвороби в українських та, зокрема, херсонських засобах масової комунікації стало більш упорядкованим. Для херсонських журналістів одними із офіційних джерел інформації про коронавірус став сайт Херсонської обласної ради, де подавали дані про кількість захворювань COVID-19, смертність, по Херсонській області. Там подавалася найповніша інформація у вигляді тексту, статистики та інфографіки.

Другим офіційним джерелом для медіа у Херсоні є сайт Херсонської міської ради, де подані дані про захворювання COVID-19 в самому місті. Там матеріали подані здебільшого одним реченням з інформацією про кількість нових випадків захворювань та побажанням здоров'я містянам.

У ході дослідження було з'ясовано, що окремі аспекти висвітлення корона вірусної хвороби та рекомендації для журналістів розробляли такі медійні організації як «Детектор Медіа», «Інститут Демократії ім.Пилипа Орлика», «Media Development Foundation», «Донецький Інститут Інформації», «Національна асоціація медіа та Internews Network». Наприклад,

рекомендації «International Journalists' Network» щодо поширення інформації про COVID-19: обов'язкова присутність журналіста на місці події, безпосереднє ознайомлення з ситуацією, спілкування з людьми-очевидцями, правильно підібрані фотографії, зосередження уваги журналіста на висвітлення COVID-19, ситуації, а не на їх аналізі, ретельно слідкувати за своїми заголовками до матеріалу, пам'ятати про те, що не всі дані можуть бути точними на цю хвилину, спілкування з людьми, уникати расистських висловлювань, обов'язковому спілкуванні журналіста з експертами, не нехтувати історіями, які на перший погляд можуть бути нецікавими, потрібно давати собі перепочити хоча б 24 години, та набратися нового ентузіазму. Закінчення пандемії не означає, що про неї слід закінчувати писати, після її завершення варто логічно покінчити з цією історією.

Херсонські журналісти висвітлювали тему коронавірусу за допомогою різноманітних інформаційних та аналітичних жанрів журналістики. Наприклад, хроніка, тверда замітка, м'яка замітка, фоторепортаж, стаття, огляд, спростування та відео сюжети, інтерв'ю з фахівцями різних галузей.

Отже, висвітлення коронавірусної інфекції херсонськими засобами масової інформації можна назвати якісним, і зі збереженням журналістських стандартів. Очевидно, що місцеві працівники медіа звертали увагу не тільки на перегляди свого інформаційного продукту, а на сам перед, на почуття читачів, аби не сіяти паніку, і подавали здебільшого перевірену та достовірну інформацію. При цьому вдаючись до різних журналістських жанрів та засобів інформування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. **Буткевич М.** Ви створюєте матеріал про коронавірус: що варто врахувати і як не дезінформувати [Електронний ресурс] \ М. Буткевич \ **Громадська організація «Детектор медіа» 2020.** – Режим доступу: <https://detector.media/infospace/article/176030/2020-04-01-vi-stvoryuete-material-pro-koronavirus-shcho-varto-vrakhuvati-i-yak-ne-dezinformuvati/>
2. **Горбань Ю.** А ви звідки знаєте про коронавірус? [Електронний ресурс] \ Ю. Буткевич \ **Мультимедійна платформа іномовлення України «Українформ» 2020.** – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2885873-a-vi-zvidki-znaete-pro-koronavirus.html>
3. **Горчинська О.** 10 корисних онлайн-проектів, які допоможуть журналістам висвітлювати пандемію коронавірусу [Електронний ресурс] \ **О. Горчинська** \ **Громадська організація «Детектор медіа» 2020.** Режим доступу: <https://detector.media/community/article/176007/2020-03-31-10-korisnikh-onlain-proektiv-yaki-dopomozhut-zhurnalistam-visvitlyuvati-pandemiyu-koronavirusu/>
4. **Ерман Г.** Чума, холера, "іспанка": як великі пандемії змінювали світ [Електронний ресурс] \ Г. Ерман \ **Інтернет видання «BBC News Україна» 2020.** – Режим доступу: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-52291698>
5. **Жванко Л.М.** Внутрішня політика Української держави у галузі охорони здоров'я та соціального захисту населення (квітень-грудень 1918 рр.): дис. канд. іст. наук / Л. М. Жванко – Полтава, 2002. – 305 с.
6. **Жванко Л.М.** Становлення Міністерства народного здоров'я та державного опікування Української держави Павла Скоропадського. // Придніпровський науковий вісник. – Дніпропетровськ, 1998. - № 93. –85 с.
7. **Жванко Ю.** Тиф, холера, "іспанка": заходи уряду Скоропадського з подолання епідемій [Електронний ресурс] / Ю. Жванко // Міжнародний інтелектуальний часопис «Країна модерна», 2020. – Режим доступу: <https://uamoderna.com/md/zhvanko-skoropadsky-pandemics>

8. Інтернет-видання «Перший регіональний» 2020. – Режим доступу: [“https://firstregion.com.ua/”](https://firstregion.com.ua/)
9. Інтернет-видання «Херсон Newscity» 2020. – Режим доступу: [“https://newscity.in.ua/”](https://newscity.in.ua/)
10. Карантин вихідного дня: що думають херсонські працівники торгівлі [Електронний ресурс] \ Інтернет-видання «Улюблене місто» 2020. – Режим доступу: <http://favoritekherson.co/2020/11/21/karantin-vihdnogo-dnya-scho-dumayut-hersonsk-pracvniki-torgvl/>
11. Кармалюк С.П. Діяльність організації Червоного Хреста в Україні в 1867 – 1920 рр.: автореф. дис... канд. іст. наук . – Чернівці, 1998. – 16 с.
12. Костюк А. Оперативна інформація щодо поширення коронавірусу на Херсонщині 25.11.2020 [Електронний ресурс] \ А. Костюк \ Херсонська обласна державна адміністрація 2020. – Режим доступу: <https://khoda.gov.ua/operativna-%D1%96nformac%D1%96ja-shhodo-poshirennja-koronav%D1%96rusu-na-hersonshhin%D1%96-25-11-2020>
13. Костюк А. Популярні питання про COVID-19: чи захищає від коронавірусу цибуля, часник чи алкоголь? [Електронний ресурс] \ А. Костюк \ Херсонська обласна державна адміністрація 2020. – Режим доступу: <https://khoda.gov.ua/populjarn%D1%96-pitannja-pro-covid-19-chi-zahishha%D1%94-v%D1%96d-koronav%D1%96rusu-cibulja--chasnik-chi-alkogol>
14. Лещенко Л. Лакдаун нашому бізнесу... [Електронний ресурс] \ Л. Лещенко \ Газета «Гривна» 2020. – Режим доступу: <https://grivna.ks.ua/publikatsii/lokdaun-nashemu-biznesu#>
15. Медійні організації запустили сайт для журналістів про коронавірус [Електронний ресурс] \ Інститут масової інформації 2020. – Режим доступу: <https://imi.org.ua/news/medijni-organizatsiyi-zapustyly-sajt-dlya-zhurnalistiv-pro-koronavirus-i32320>
16. Мулкахей Т. 10 порад журналістам, які висвітлюють ситуацію, пов’язану з COVID-19 [Електронний ресурс] \ Т. Мулкахей \ Громадська

- організація «Детектор медіа» 2020. Режим доступу:**
<https://detector.media/community/article/175870/2020-03-26-10-porad-zhurnalistam-yaki-visvitlyuyut-situatsiyu-povyazanu-z-covid-19/>
17. Осінчук Р. Державна організація охорони здоров'я в УНР (з приводу 50– ліття Української революції). // Українські лікарі. Бібліогр. довідн.: В 2т. – Львів –Чикаго, 1994. – Т.2 – 282-284 с.
18. Перепрофільована лікарня у Херсоні: що показали перші дні роботи із хворими на COVID-19 [Електронний ресурс] \ \ Інтернет-видання «Улюблене місто» 2020. – Режим доступу:
<http://favoritekherson.co/2020/11/24/pereproflovana-lkarnya-u-herson-scho-pokazali-persh-dn-roboti-z-hvorimi-na-sovid-19/#>
19. Українець О. Як пандемії сформували світ: чума, холера, іспанка, SARS. Частина 2 [Електронний ресурс] / О. Українець // Інтернет-видання «Курс» 2020. – Режим доступу: <https://kurs.if.ua/article/yak-pandemiyi-sformuvaly-svit-chuma-holera-ispanka-sars-chastyna-2/>
20. Хорош І. Д. Шляхи та основні підсумки розвитку охорони здоров'я в Полтавській губернії – Полтавській області // Матеріали з розвитку охорони здоров'я в Українській РСР: Зб. наук. пр. – К., 1957. – 110 с.
21. Шевцова С. «Іспанка» 1918-го. Уроки, які потрібно винести в 2020-му [Електронний ресурс] \ \ С. Шевцова \ \ Інтернет-видання «Типовий Франківськ» 2020. – Режим доступу: <https://typical.if.ua/ispanka-1918-go-uroki-yaki-potribno-vinesti-v-2020-mu>
22. Шнабська А. Дезинфекція улиц и дорог – эдакий театр абсурда? [Електронний ресурс] \ \ А. Шнабська \ \ Газета «Гривна» 2020. – Режим доступу: <https://grivna.ks.ua/publikatsii/dezinfekciya-ulic-i-dorog-%E2%80%93-edakiy-teatr-absurda>
23. Як онлайн-медіа висвітлюють COVID-19. Моніторинг ІМІ [Електронний ресурс] \ \ Інститут масової інформації 2020. – Режим доступу: <https://imi.org.ua/monitorings/yak-onlajn-media-vysvitlyuyut-covid-19-monitoring-imi-i32341>

ДОДАТКИ

1. Скріншот головної сторінки сайту для журналістів “Антиковід.Гід для медійників”:

АНТИКОВІД

Гід для медійників

На цьому сайті ви знайдете чітку і корисну інформацію, яка допоможе медійникам якнайкраще працювати навіть в умовах пандемії.

2. Висвітлення теми коронавірусу на сайті Херсонської обласної державної адміністрації:

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

Адреса приймальні: 73000, м. Херсон, пл. Свободи, 1
Графік роботи: Понеділок - П'ятниця: 08:00 - 17:00
Вихідні: Субота, Неділя

Тел.: 055204017
Факс: (0552) 32-11-03
e-mail канцелярії: kanc@khoda.gov.ua

Головна / Важливі новини / Оперативна інформація щодо поширення коронавірусу на Херсонщині 25.11.2020

Головна / Важливі новини / Оперативна інформація щодо поширення коронавірусу на Херсонщині 25.11.2020

- ВЕЛИКЕ БУДІВНИЦТВО
- Єдиний антикризовий штаб
- Інформація про область
- Новини від Юрія Гусєва за тиждень
- Звернення громадян
- Адміністративні послуги
- Діджиталізація
- Децентралізація
- Онлайн-запис до ЦНАПів
- Інформація для мешканців ТОТ АР Крим та м. Севастополя
- Доступ до публічної інформації
- Консультативні, дорадчі та громадські органи ОДА
- Туристичний та рекреаційно-курортний потенціал
- Економічний розвиток Херсонської області
- Інвестиційний потенціал і міжнародна

Оперативна інформація щодо поширення коронавірусу на Херсонщині 25.11.2020

25.11.2020 22:19:14

COVID-19 НА ХЕРСОНЩИНІ

204
нових випадків за добу

102
одужали за добу

25 Листопада

Проведено досліджень за добу

ПЛР: 1152

3. Спеціальна рубрика Херсонської обласної державної адміністрації присвячена коронавірусному захворюванню:

Популярні питання про COVID-19: чи захищає від коронавірусу цибуля, часник чи алкоголь?

18.11.2020 13:07:13

Інфекціоніст, доктор медичних наук Ольга Голубовська пояснила, чи захищає від коронавірусу цибуля, часник та алкоголь, та розповіла, який вплив на організм дійсно мають фітонциди.

Детальніше - у відео:

